

Latweefchu Uwises.

Nr augstas Gewefchanas = Rummissiones siaku un nowehleschanu.

Nr. 43. Zettortdeenâ 24tâ Oktobera 1829.

No Polangas 4tâ Oktobera.

Za jau 14 deenas plohsidama wehtra, scho nakti muhs lohti isbaidija, jo pilfatinâ postmeistera funga nammâ ugguns zehlees, ahtri wiffu juntu un ehku pahrnehme, ka tik masas leetas glahbtas tappe, un dauds mantas us behrninu istabahn no leesmahm aprihtas flua. Pats postmeistera fungs ar gaspaschu, zaur zeenigu polizmeistera fungu no meega usmohdinati, tik ko warreja wehl laikâ no nelaines istapt. Za tas pee zeenigu polizmeistera fungu us wakti stahwedams saldahts to ugguni ne buhtu eeraudsijs un tudal siaku dewis, tad brihnischka skahde buhtu notiffuff, bet gohds Deewam! zeenigs polizmeistera fungs ar bungahm un swannischanu laudis kohpâ faukdams, tahs ittin klahu buhdamas ehkas, tik trihs sohlus no leesmahm tahlu, glahbt warreja un zaur tam wairak kâ no 20 fainneeku mahjahm ugguns skahde no-greesta flua. Bet arri basnizaskunga ehkahm dauds breefnas rahbijahs, jo wehtra wiffas ugguns leesfnas us teem salmu jumteem dsinne un jau kahdas 6 weetas ugguns eeschahwahs, bet zaur lauschu puhlinu dsehfts tappe. Zhpaschigi japeminn, ka diwi wahzeefchu meisteri un schihdu laudis ar drohschu praktu un leelu puhlinu pee dsehshanas palihdsejufchi.

Schinni ruddeni tahda neisbewiga sweija bija, ka laudis nekahdu pelnu turreja; un eefsch schihs neddelas dauds laiwahs, ar kurreahm laudis juhra us sweiju gahje, no wehtras us Pruhfchu puffi nobsihtas tappa, bet no weenas laiwahs un 2 zilweekeem wehl ne kahdu siaku ne warram dabuht; gandrihs jadohma, ka schee nabbadsiwi wilnhs sawu gallu atradduschi.

Rabbibu, linnus un feenu scho gabdu knappi eekraft warrejam, jo tas leels faufums waffa-

ras laikâ muhsu finltes semnê wiffadas auglus isnihzinaja; bet ar preezigu firdi un labbu zerribu warram us ruddena fehju skattih.

— 9.

No Kartuppeleem,
no wiinu labbas kohpschanas un daschadas
gudras bruhfeschanas.

(Stattees Nr. 40.)

Sche jums tadehl nu wehl dohschu masu pamahzischanu, kâ kartuppelus, scho mihtu Deewadawamu, daschadi sew par labbu warreet walfah.

1) Kâ no Kartuppeleem warr miltus taifih.

Miltus no Kartuppeleem taifih gan darra dauds puhlena, bet kas schehlohs darbu, ja tik-kai no ta warr zerreht labbus auglus? Za ir masa naudas-tehreschana pee ta buhtu, no ta ne bihtetees, jo weenu reisi nopirfts rihfs paleef us dauds gaddeem walfajams. Schis rihfs irr rihwe, ko woi gattawa warr Rihgâ pirft, woi no Schihda klempnera warr list pataifih, un ko par 30 fudrabu kappeekeem, kas sinn ir wehl lehtaki, warr nopirft. Tahda rihwe woi itt appala, tâ ka wissapfahrt warr rihweht, woi arri tik weens tschetrikantains taifns, ar pulku zaurumineem isstis skahrda = gabbals, kas us stipru dehliti usnaglojams, bet tâ ka dehlicham widduzi tik leels gabbals tohp isshkelts jeb is-fahgehts, kâ tas skahrda-gabbals leels irr, lai rihwejoht labbi warretu zauri krist. Tas dehliis lai irr tik garsch, ka to us balku jeb tohweri warr pahrlift, jo tad warr strahdaht ar leelaku spehku. — Kad tew nu rihwe un tihrs pilnigs-traufs irr, eefsch ka rihweht, tad nemmi tihri nomasgatus un jo tihri nofkustus kartuppelus, weenu, diwi, woi trihs puhrus, — zil tu spehfi weenâ

deenâ pastrahdâht, skallo tohs labbi nomasgatus kartuppelus wehl weenâ uhdeni, lai ne kahds smilkschu graudinsch wairs nau pee teem atroh-nams, eeleij tohweri papreeksch spanni augstu uhdeni, un tad eesahzi ar tihrahm rohkahm rihswechânu, pa weenam kartuppelam us to skahrdrârihwi tik ilgi schurp un turp trihdams un bersdams, kamehr beidsahs, un tu wissus 2 woi 3 puh-rus tâ effi fabersis. Beidsiht lej' wehl kahdu spanni-uhdeni wirsû, un tad nemini woi stipru pawahr-nizi woi menti, apmaisi ar to labbi un ilgi to rihswejumu, un apklahji to ar tihru palagu. Kad tas nu pahri stundes buhs stahwejis, tad paschkeebi tohweri us weenu pussi, un noleij' itt lehni to uhdeni, kamehr sah balts tezzeht; tad atlaid' tohweri tulih, un gaidi, kamehr flussi nostahjahs. Nu nomemmi ar pirksu gallineem wissu to, kas kâ finalkas flihsas wirsu stahw, bet tâ ka tu miltus ne grabbi lihds. To nograhbjumu ne metti nohst, bet dohdi to labbak lohpeem woi zuhkahm, jo tas irr spehzigis un derrigs. Tâ darri ikreisès, zik tu tihru uhdeni farihweteem kartuppeleem usleiji, bet ne peemirsti, kâtru reisi, kad tu jaumu uhdeni usleiji, ar tihru menti wissu zaurmaisiht lihds pascham dibbenam, kamehr tas maissijums balts kâ peens isffattahs. Uhdeni tik ilgi waijaga usleet, kamehr itt skaidrs us teem milteem stahw. Ja ikdeenâs, rihtôs un wakkarôs nofkallodams, prischu zaur drehbi kahstu uhdeni usleesi, tad pa trim, tschetrâhm deenahm atraddisi, ka uhdens, kad ir pahri stundes us milteem stahwejis, buhs tihrs, kâ no affas smelts, un nu irr laifs, tohs no toh-wera isnemt, un us kalteschânu fataisiht. Beidsjânu reisi noleij' tad uhdeni, gan palehni, bet lihds pehdigai kahfitei, un isgreesi tohs zeeti pee dibbena pegulluschuus miltus ar skaidru nasi, woi ar tihru plakkamu kohku, leez tohs gabbalôs us tihru beesu nahtenu drehbi, fâseen' tohs kâ seeru, un poekarr' pee wadscha, kur par nakti pehdiga uhdens-lahsite nowilkses. Atseeni nu drehbi, isnemini to pikku, sagreesi to ar tihru nasi taisnâs strihpès, un leezi to nu woi siltâ faulitè, woi remdenâ krahfni, us tihru paklahu drehbi, us appreessteem feeteem. Tâ ka masâ kahrtina fau-fa irr, tad to noluppini, un leezi to zittu atkal

schahweschanas deht woi faulitè, woi krahfni, kamehr wiss irr faufs un sadruppehts; — bet mahzees, ka faulè schahweht labbak irr, ne kâ remdenâ krahfni, tadehl ka krahfni milti lehni dsel-teni paleef.

Wehl japeeminn, ka leelee baltee glubdee kartuppeli labbaki irr dehl milteem, ne kâ tee farkanee trauplaine. — No weena puhra baltu kartuppelu warr itt labbi, ja tikkai ne maitajahs pee kalteschânas, astonas mahrzinas istaisiht, fo us Nihgu aisweddis pa 10 sudr. kappeikeem par mahrzimu pahrdohfi. Kad ruddens-laikâ puhru kartuppelu us pilsehtu weddis, tad wairak ne dabbusi, kâ 25 woi 30 kappeikus, bet scho puhru miltôs istaisistu tu pa 80 kapp. is-dihfi, ja ne schehlofi masu puhleni.

2) No maises: zepfchanas ar kartuppeleem.

Kartuppeli tohp no rihta masgati, nomissoti, masôs gabbalôs sagreesi, un prischâ skaidrâ uhdeni likti, kur teem tâ jastahw lihds puksdeenai; tad tee tohp isnemti, katlâ eebehrti, un zits skaidrs uhdens usleets, bet ne wairak kâ tikkai lai uhdens lihds ar kartuppeleem stahw; tad tohp tik ilgi wahriti, kamehr wissi kâ beesâ putra sawirruschi. Werdoht arween jaapmaisa, ka ne peebeegg. Noleez' tad, lai atdseest, tâ ka rohku warr eebahst, un isspeedi scho putru zaur smalku feetu maises-abrâ, peeleez' raugu (skahbu mihflu) un famihzi ar rudsu-milteem tik beesi, kâ pehz maises waijaga, un lai ta par nakti siltumâ stahw un ruhgst. Ohtrâ rihtâ ne tohp wairs uhdens peeleeets, bet tikkai ar rudsu-jeb kweefchu-milteem tik zeeti famihzihts, kâ waijaga, un kad gahrdu gribb taisiht, warr peemihziht kahdu fauju finalki sagruhstas kimmenes. Tâ lai atkal stahw apklahâ abrâ siltumâ 4 stundes, un pa tam warr to zepli dikti iskurri-naht. Tad taifi klâipus jeb kuffulus kâ gribbedams, eeschânj' zepli, un lai iszeppj; tad buhs labba un'gahrda maise. Pee schihs kartuppelumaisses wehl irr tas labbums, ka ta tik lehri ne nobreest, bet wehl pehz neddelas tik prischâ irr; itt kâ buhtu wakkar zepta. (Schi mahziba irr no tahs lohti teizamas gadda-grahmatas.)

3) Seeri no Kartuppeleem.

Nemmi leelus baltus woi farkanus kartuppe-
lus, nomasgâ tohs tihri, un leez' tohs wahriht,
bet ne tik ilgi, kamehr tee pahrpilist. Tad is-
nemmi tohs no uhdena, leezi tohs tihra trauka,
lai atdseest, un kad pagallam atdsiffuschi, tad
nomisso tohs itt skaidri ar tihrahm rohkahm, un
leezi tohs mulda, fur tee woi ar rihwi, woi ar
fohka-karrotu tik smalki jafabersch, ka ne weenu
kummnoosi wairs ne manna. Nemmi nu, ja effi
baggata no peena, tik patt dauds fasiliditu beesu
peenu, jeb ja tew peens paknappi buhtu, tad
nemmi woenu dalku peena, un trihs dalkas kar-
tuppelu, samihzi abbus labbi kophâ, peeleezi sah-
li zik waijadsgs, peeberri arr, ja patihk, fauji
fimmenu, tad apfedsî ar tihru drehbi, un leezi 2
woi 3 deenas wehsunâ stahweht. Pehz tam
nemmi wehl reissi labbi zaurmihziht, un feeni to
nu seerôs, noslohde kahdu nakti labbi zeeti, un
leez to tad kalteschanas dehl itt reindenâ krahstî
woi wehja.

4) Kartuppeli zibâ preekfch zetta:pahrtifchanas.

Tas pawiffam lehti taifams. Kad tu spanni
tihri nomasgatus kartuppelus ar tihru uhdeni us-
leezi wahriht, tad allasch tâ darri, kâ par seereem
mahzihts, tas irr: nowahri, atdsiffini, nolaupi,
un fabersi tohs tik smalki, kâ warri. Tad nemmi
2 mahzinas spekka, sagreest to smalkeem kummo-
seem, un zeppi tohs katlina, kamehr pabruhni
paleek, peeleeij tohs tad pee kartuppeleem, pee-
berri sahli, zik waijadsgs, un samaisi wissu
ween zaur ohtru, un eespeedi to zibâ. Ja pa-
tihk, tad warri pee ta spekka wehl peezept smalki-
sagreestus siphulus.

E. M.

(Turplikam wairat.)

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis 20. 20. 20.,
tohp no Sessiles pagasta teefas aizinati wiffi tee, kam
khdas taifnas parradu prassifchanas no teem Sessi-
les-faimneekem Rihnu Andreija un Plozzeneeku Janna,

kurri sawas mahjas dehl truhkuma atdemuschî, un par
kurru mantu konkurse spreesta, lai tee lihds 15tu No-
wembera mehnescha schi gadba pee schihs pagasta tee-
fas peeteizahs.

Sessiles pagasta teefa 20tâ Septemбера 1829. 1
††† Visle Janne Sorgenfrey, pagasta wezzakais.
J. Hermann, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis 20. 20. 20.,
no Peenawas pagasta teefas wiffi tee, kam khdas
prassifchanas, pee ta Krohna Pehtera-Baltas- un
Wehrju muifchas faimneeka Pehpul Gallakauku
buhtu, kas nelahga mahju kohpschanas, leela maga-
sibnu- un muifchas parradu dehl no sawahm mahjahm
ielikts un par kurra mantu konkursis nolikts tappis,
scheit tohp usfaukti, diwju mehneschu starpâ no ap-
pakschrafsitas deenas, pee schihs pagasta teefas pee-
teiftees!

Peenawa 30tâ Septemбера 1829. 2
(L. S. W.) Rihschu Indriks, pagasta teefas pee-
fehdetais.
(Nr. 368.) Joh. E. Szonn, pagasta teefas srih-
weris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis 20. 20. 20.,
no leelas Salwes pagasta teefas wiffi un jebkurri, kam
khdas prassifchanas pee teem leelas Salwes faim-
neekem, Dsennu Jahna, Rappinu un pee abbahm
pufschelneekem Krimtulanu Jahna un Martina buhtu,
kam magasibnu parradu, truhkumu inventariumu, un
tadehl wairs ne spehdamas klausifchanas dehl sawas
mahjas irr. janodohd, un par kurru mantahm konkur-
sis nolikts tappis, scheit tohp ussâzinati, lihds 4tu
Nowembera f. g. pee schihs pagasta teefas peeteiftees.
Leelas Salwes pagasta teefa tanni gtâ Septemбера
1829. 2

(L. S. W.) Wehrtulan Rein, pagasta wezzakais.
Ernst Schulz, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walstis 20. 20. 20.,
tohp no Rabillas pagasta teefas wiffi parraddu deweji
ta Rabillas faimneeka Kwintu Matta, par kurra mantu
baschadu mahju truhkumu dehl, schinni deenâ konkurse
nospreesta irr, zaur scho pasluddinaschanu saâzinati,
lai diwju mehneschu starpâ, tas irr lihds 7tu Dezem-
bera f. g., kas tas weenigais un isflehgchanas ter-
mihns buhs, pehz kurru ne weens wairs ne tapb dstr-
dehts, ar sawahm prassifchanahm un winnu parahdi-
schanahm pee scho teesu woi paschi woi zaur weetnee-

teem, fur tabdi peenemmami irr, peeteizahs un sa-
gaida fo spreedihs. To buhs wehrâ nemt.

Rabilas pagasta teefa tanni 5tâ Dktobera 1829. 2
(S. W.) Runge, pagasta wezzakais.
(Nr. 120.) Ruhde, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts 2c. 2c. 2c.,
no Frank-Seffawas pagasta teefas wiffi mantineeki, kam
pee tahm masahm atliffuschahm mantahm tahs scheid
nomirufschas fainneezes Bundschu Tzihnes kaut kah-
das mekleschanas un prassifchanas buhtu, scheid tohp
usfaukti, lihds 16tu Nowembera schi gabda, ja ne-
gribb sawu teefu saudeht, pee schihs pagasta teefas
peeteiktees un to fagaibih, kas pehz likkumeem pareiff
buhâ.

Frank-Seffawas pagasta teefa 19ta Dktobera 1829. 3
+++ Dunduru Zahnis, pagasta wezzakais.
(Nr. 58.) F. G. Lorch, pagasta teefas ffrihweris.

Pezh nospreedumu tahs Digganawas pagasta teefas
wiffi paradudewei to Digganawas fainneeku Sihles
Dsholinu Zahna un Lahzan Duhke Pehtera, kas par-
radu un nespehzibas dehl sawas mahjas nodewuschi, kâ
arridsan ta Digganawas basnizas kunga muischas fain-
neeka Muischneeku Gedbuscha, kas nelahga mahju kohp-
schanas labbad no sawahm mahjahm no teefas islihts

tappis, scheid tohp usaziginati, lihds 9tu Nowembera
schi gabda bez kaweschams pee schihs pagasta teefas
peeteiktees, jo par tahm mantahm to peeminnetu fain-
neeku konkursis nolikts tappis.

Digganawas pagasta teefa 8tâ Dktobera 1829. 3
(S. W.) +++ Ruffin Zurris, pagasta wezzakais.
(Nr. 161.) Leopold Zbrster, pagasta teefas ffrihweris.

No Ruffsches pagasta teefas tohp wiffi, kam taisnas
parradu prassifchanas pee teem zitfahrigeem Ruffsches
fainneekem Mescharuggaju Anfscha, Saulites Janna
un Spannneeku Mikela buhtu, par kurreu mantahm
konkursis nolikts tappis, aizinati, lihds 16tu Nowem-
bera schi gabda pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Ruffsches pagasta teefa 5tâ Dktobera 1829. 2
(S. W.) +++ Gailiht Anfs, pagasta wezzakais.
(Nr. 35.) E. Kanthien, pagasta teefas ffrihweris.

Kad no Digganawas pagasta teefas termihns no-
likts tappis, ka ta isgahjuscha pawaffara pee Digma-
nawas Wandau krohga eeksch Daugawas sakerta
struhge 7tâ Nowembera schi gabda taps tam wairaf
fohlitajam no teefas pahrhohta, tad tas scheid wiffieem
pirzejeem tohp simams darrihts.

Digganawas pagasta teefa 1mâ Dktobera 1829. 3
(S. W.) +++ Ruffin Zurris, pagasta wezzakais.
(Nr. 153.) Leopold Zbrster, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Nihgê tanni 2Imâ Dktobera 1829.

	Sudraba nauda.			Sudraba nauda.		
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.	
3 rubli 70 $\frac{3}{4}$ kap. papihru naudas gelbeja	1	—	I pohds kannepu	tappe malfahrs ar	1	—
5 — papihru naudas	1	34	I — linnu labbakas surtes — —	— —	1	75
1 jauns dahlberis	1	30	I — — flittakas surtes — —	— —	1	50
1 puhrs rudsu	1	10	I — tabaka	— —	—	70
1 — fweeschu	2	50	I — dselses	— —	—	70
1 — meeschu	—	80	I — fweesta	— —	2	50
1 — meeschu = putrainu — — —	1	50	I muzza filku, preeschu muzza — —	— —	5	75
1 — ausu	—	60	I — — wihlschnu muzza — —	— —	6	—
1 — fweeschu = miltu	3	—	I — farkanas fahls	— —	6	50
1 — bihdeletu rudsu = miltu — — —	1	50	I — rupjas leddainas fahls — —	— —	5	—
1 — rupju rudsu = miltu — — —	1	5	I — rupjas baltas fahls — —	— —	4	25
1 — firmu	1	30	I — smalkas fahls	— —	3	75
1 — linnu = sehklas	3	—				
1 — kannepu = sehklas	—	80	50 graschi irr warra jeb papihres rublis un			
1 — kimmenu	1	—	warra nauda stahw ar papihres naudu weena			
			malka.			

It is to be printed and published.

In the Name of the Civil Administration of the Ostprovinces: Regierung = Assessor Diederichs, für den Censor.